

fordi de finder, at det er en saa forældet, en i sit Indhold saa urimelig Lov, at man ikke bør anvende den, selv om man maa-ske ved en Domstol kunde skabe sig en personlig Fordel ved at appellere til den. Det er i Virkeligheden kun de inhumane Husbonder, der bruger denne Lov. Dette turde yderligere understrege, hvad jeg alt har sagt, at vi bør ophæve den.

Af de særlig fremtrædende Urimeligheder i Loven vil jeg fremhæve § 27, der tillader Hustugt. Det mandlige Tyende er undergivet Hustugt indtil 18 Aars Alderen og det kvindelige indtil 16 Aars Alderen. Den sidste Sætning i Paragraffen siger, at „naar Hustugt anvendes paa et saadant Tyende for de i § 26 nævnte Forseelser, bortfalder de sammesteds fastsatte Straffe“. Denne § 26 lyder saaledes: „For Ulydigheden mod Husbonden eller den, som paa Husbondens Vegne kan befale over Tyendet, skal dette bøde fra 1 til 10 Rd. For Trods og for Opsætsighed skal Tyendet dømmes enten til lige Bøder eller til simpelt Fængsel eller Fængsel paa Vand og Brød i indtil 5 Dage. For fornærmelige Ytringer anvendes de samme Straffe, og for Modstand eller Fornærmelse i Gjærning Fængsel paa Vand og Brød fra 5 til 20 Dage, for saa vidt der ikke efter andre Love er forskyldt en større Straf“. Altsaa overfor det yngre Tyende — Mænd indtil 18 Aar og Kvinder indtil 16 Aar — kan Husbonden tage sig selv til Rette ved at anvende § 27 om Hustugten, og naar han gør det, bortfalder de i § 26 foreskrevne Straffe. Der er her givet et vidt Spille- rum for, hvad der er Ulydighed og For- seelse, saa at store Misbrug i Virkelig- heden let og uden Paatale kan finde Sted.

I § 43 findes der nogle Bestemmelser, som til en vis Grad tager Sigte paa at beskytte Tyendet og forbedre dets Stil- ling. Det hedder bl. a., at Tyendet er berettiget til at forlade Tjenesten, naar Husbonden „vedblivende yder det slet eller utilstrækkelig Kost“. Dette Ord „vedbli- vende“ er et meget elastisk og vanskeligt Begreb for en Dommer at træffe Afgørelse efter, naar der rejses Anklage mod et Tyende for at have forladt Tjenesten, fordi det har faaet daarlig og utilstræk- kelig Kost. En daarlig og inhuman Hus- bonde vil ikke kunne ifalde nogen Straf, naar blot han kan bevise, at han en Gang om Ugen eller saa har givet nogenlunde ordentlig Mad. Dette Ord „vedblivende“ er altsaa i Virkeligheden en Hindring for, at Tyendet kan faa sin Ret. En lige saa uheldig og uforsvarlig Form har Loven i

Bestemmelserne om Tyendets Ret til at kræve Domstolens Indgriben i Tilfælde, hvor der vitterligt har fundet Mishandling Sted. Der er kommet mange Tjenestefolk til mig i min Egenskab af Redaktør med Klage over den Behandling, de har været Genstand for. Jeg har i en Række Til- fælde været fuldt overbevist om, at Tyendet havde Ret, men det var umuligt at opnaa nogen juridisk Ret, fordi der ingen Vidner havde været til Stede. Naar Tyendet altsaa ikke var skamslaaet saaledes, at en Læge ved en Erklæring vilde godtgøre, at der var sket en virkelig Mishandling, fik man aldrig noget ud af Sagen.

Det tjener i Virkeligheden den danske Befolkning til Ære, at Tyendeloven ikke er blevet brugt af gode og humant tæn- kende Husbonder, fordi de fandt, at det var en forældet og urimelig, for ikke at sige barbarisk, Lov i overordentlig mange Henseender. Den kan imidlertid benyttes, og den er blevet benyttet af inhumane Mennesker, og det forekommer mit Parti, at nu, da der er gaaet saa mange Aar, siden denne Sag rejstes her i Rigsdagen, og Folketinget i Vinteren 1904 gav sin Tilslutning til en demokratisk Revision af hele dette Forhold, er det ikke for tidligt at faa de Løfter, som den Gang blev givet, indfriet.

Det Lovforslag, som jeg i Dag anbefaler til Vedtagelse, og som jeg gjorde Rede for ved Forelæggelsen, gaar da for det første ud paa at ophæve den gældende Tyendelov og i Stedet for vedtage en Beskyttelseslov for Børn og unge Mennesker i private Tjenesteforhold. Lovforslagets § 1 siger, at „denne Lov ordner Arbejds- forholdet for Børn og unge Mennesker under 18 Aar, der er beskæftigede i private Tjenesteforhold“, medens man stiller Personer, der er 18 Aar eller derover, paa samme Fod overfor den almindelige Lov- givning som andre Mennesker. I en Række Kommuner gælder der særlige Vedtægter, der tager Sigte paa at beskytte Børn og unge Mennesker mod utilbørligt Misbrug under Arbejdsudførelse, og disse Vedtægter ønsker vi naturligvis ikke at ophæve, naar de svarer til deres Hensigt og yder virke- lig Beskyttelse for de paagældende. Der- for har vi i § 1 indføjet en Bestemmelse om, at „hvor der i en Kommune gælder særlige Vedtægter for Børns og unge Men- neskers erhvervsmæssige Arbejde, berøres disse ikke af denne Lov, for saa vidt de ikke byder ringere Vilkaar eller mindre Beskyttelse for de paagældende Arbejdere end nærværende Lov“.